

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/268/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8412204201
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8412204201.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, so sídlom Štefanovičová č. 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, s adresou na doručovanie: KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, Agentúra Košice, Mäsiarska č. 11, 040 01 Košice, proti žalovanému: J. Jagač, nar. XX.XX.XXXX, bytom Dr. G. XXXX/XX, XXX XX X., právne zastúpenému JUDr. Ľubomírou Bašistovou Virovou, advokátkou so sídlom Zimná č. 62, 052 01 Spišská Nová Ves, o zaplatenie 1.243 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Kežmarok č.k. 8C/79/2012-142 zo dňa 30.04.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

Zrušuje napadnutý rozsudok a vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.243 eur úroku z omeškania vo výške 9 % ročne od 18.05.2012 do zaplatenia a to všetko v lehote troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. II. Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 74,50 eur v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Predmetom konania je nárok poisťovateľa (žalobcu) na náhradu poistného plnenia vyplateného z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla.

Právne odôvodnil svoje rozhodnutie ust. § 5, § 10 ods.3,4, § 12 písm.g/ zákona č. 381/2001 Z.z. a § 441 a § 450 Občianskeho zákonníka.

Vychádzal zo skutočnosti, že žalobca titulom poistnej udalosti poskytol poškodenému z poistnej udalosti poistné plnenie vo výške 1.663 eur z poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, pričom žalovaný ako vodič motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda, viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky. Súd prvého stupňa poukázal na skutočnosť, že žalovaný v čase hlásenia poistnej udalosti nenamietal skutočnosť, že poškodený si prisadol k vodičovi, hoci mal vedomosť o tom, že požil alkoholické nápoje a že nebol pripútaný bezpečnostným pásom. Pokiaľ takúto skutočnosť neoznámil poisťovni pri hlásení o nehode, nemôžu byť tieto skutočnosti na ťarchu poisťovateľovi, ktorý pristúpil k poistnému plneniu a ktorého výšku vymáha od žalovaného z dôvodu, že tento viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky. Súd prvého stupňa poukázal na to, že nárok poisťovne na náhradu vyplatených súm je osobitným nárokom poisťovne proti poistenému, čo vyplýva z poistného pomeru, a preto tento nárok nemožno stotožňovať s nárokom na náhradu škody podľa Občianskeho zákonníka a z tohto dôvodu nie je možné aplikovať moderačné ustanovenia Občianskeho zákonníka na takýto druh nároku.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal včas odvolanie žalovaný. V odvolaní namietol právne posúdenie veci súdom prvého stupňa. Nárok poisťovne na náhradu vyplatených súm je síce osobitným nárokom poisťovne proti poistenému, no škoda, ktorá vznikla poškodenému, bola spôsobená aj jeho vlastným zavinením, a preto ju má pomerne znášať. V konaní bolo zistené, že pred dopravnou

nehodou žalovaný trávil čas spoločne s poškodeným a obaja konzumovali alkoholické nápoje, z čoho je evidentné, že poškodený vedel, že žalovaný pred jazdou požil alkoholický nápoj, no napriek tomu do motorového vozidla nastúpil. Nejednalo sa o ojedinelé konanie v tomto smere. Zároveň žalovaný poukázal na rozsudok Okresného súdu Kežmarok sp. zn. 3C/154/2012, kde v obdobnej právnej veci u totožných účastníkov konania bola preukázaná znížená miera opatrnosti poškodeného, čo založilo jeho spoluzodpovednosť za vznik škody na zdraví, pričom jeho spoluzavinenie bolo ustálené v rozsahu 1/3 uplatnenej sumy. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že pokiaľ poškodený dobrovoľne nastúpi do motorového vozidla, ktoré je vedené vodičom pod vplyvom alkoholu, o čom poškodený vie, koná v rozpore s ustanovením § 415 Občianskeho zákonníka, pričom takéto závery vyplývajú z viacerých rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

Čo sa týka otázky uznania dlhu zo strany žalovaného, bolo poukázané na to, že žalovaný nenamietal vznik a trvanie dlhu, no s ohľadom na existenciu a mieru spoluzavinenia poškodeného je nutné na toto prihliadnuť, pričom žalovaný ako osoba právne neznalá si neuvedomoval prípadne následky pri rigidnom výklade jeho právneho úkonu. Z uvedených dôvodov žiadal žalovaný napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť súdu prvého stupňa tak, aby miera zavinenia účastníkov dopravnej nehody, teda žalovaného a poškodeného sa stanovila v pomere 50:50, o čo by bola znížená žalovaná suma, ktorú je povinný zaplatiť žalovaný.

Žalobca vo svojom vyjadrení k odvolaniu žiadal potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny. Poukázal na skutočnosť, že do regresného nároku poisťovne voči svojmu poistenému nemá zasahovať ani všeobecný súd, nakoľko tu nie sú vytvorené žiadne zákonné možnosti.

Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 212 ods. 1, 3 O.s.p., pričom bol viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, nad rámec ktorých nebol oprávnený a ani povinný rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmať a dospel k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody vytvárajú podmienky, kedy nie je možné potvrdiť a ani zmeniť napadnutý rozsudok, a preto bol napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa postupom podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušený a vrátený na ďalšie konanie.

Medzi stranami nebola spornou skutočnosťou, že žalobca ako poisťovateľ poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla vyplatil poistné plnenie vo výške 1.663 eur za škodu, ktorá bola spôsobená na zdraví Ľubomíra Pavela pri dopravnej nehode motorového vozidla, ktoré viedol žalovaný. Následne po zistení, že žalovaný ako poistený viedol motorové vozidlo pod vplyvom návykovej látky, vyzval žalovaného na náhradu predmetnej sumy, ktorá bola sčasti uhradená. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že poškodený pred nástupom do motorového vozidla požíval alkoholické nápoje spolu so žalovaným, čím sa podieľal na vzniku škody, ktorá mu vznikla, a preto výška uplatneného nároku nie je primeraná.

Odvolací súd považuje odvolacie námietky žalovaného za dôvodné. Pri posúdení nároku poisťovateľa na náhradu poistného plnenia sa odvolací súd stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že sa jedná o osobitný nárok poisťovne, ktorý vyplýva z poistného pomeru. Nejedná sa o nárok na náhradu škody podľa Občianskeho zákonníka, no v zmysle ustanovenia § 12 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z.z. poisťovateľ má nárok proti poistníkovi na náhradu poistného plnenia, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Z gramatického výkladu znenia citovaného právneho predpisu nepochybne vyplýva, že nárok poisťovateľa je limitovaný výškou škody, ktorá bola spôsobená prevádzkou motorového vozidla, pričom to, akým spôsobom je škoda kvantifikovaná a ustálená, vyplýva jednoznačne z ustanovení Občianskeho zákonníka upravených v § 415 a nasl. Ustanovenie § 441 Občianskeho zákonníka upravuje prípad, kedy škoda nevzniká výlučne zavinením jednej osoby, ale kedy na tejto škode a jej vzniku participuje tiež samotný poškodený. Táto skutočnosť nebola braná do úvahy súdom prvého stupňa a podľa názoru odvolacieho súdu, ak zo strany poisťovateľa bola vyplatená vyššia suma, než je škoda spôsobená konaním poisteného, nemôže poistený znášať takéto následky, aj keď v danom prípade samotný poistený vo svojom vyhlásení poukázal na to, že tam nebolo spoluzavinenie poškodenej osoby. V každom prípade však súd má za to, že takéto vyhlásenie poisteného nezbavuje poisťovňu zodpovednosti preskúmať, či skutočne bola škoda ustálená správne a či na jej vzniku sa nepodieľali aj iné osoby.

Pokiaľ by tomu tak nebolo, musel by súd priznať akúkoľvek zaplatenú sumu, ktorú vyplatil poisťovateľ poškodenému bez možnosti preskúmať správnosť jej ustálenia. Uvedené nezodpovedá pravidlám formálnej logiky.

Úlohou súdu prvého stupňa bude v ďalšom konaní ustáliť výšku škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla na zdraví poškodeného aj s prihliadnutím na námietky žalovaného o spoluzavinení poškodeného. Tieto závery nepochybne vyplývajú aj zo skutkového stavu zisteného v konaní vedenom na Okresnom súde v Kežmarku pod sp. zn. 3C/154/2012, kde predmetom konania bol nárok z rovnakej dopravnej nehody a kde konajúci súd sa vysporiadal aj s otázkou spoluzavinenia poškodeného na rovnakých skutkových základoch. Rozsudok vo veci 3C/154/2012 nadobudol právoplatnosť dňa 28.09.2013. Žalobca odvolanie v tejto veci nepodal.

Na základe vyššie uvedeného, až po ustálení výšky spoluviny poškodeného, ktorá sa javí ako zrejmejšia z doteraz vykonaných dôkazov, bude možné rozhodnúť o výške priznanej sumy v zmysle § 12 ods. 1 Zákona č. 381/2001 Z.z. tak, že nárok poisťovateľa proti poisťovníkovi na náhradu poistného plnenia nemôže byť vyšší ako je škoda spôsobená prevádzkou motorového vozidla ustálená v zmysle spomínaných ustanovení Občianskeho zákonníka včítane § 441 Občianskeho zákonníka.

Preto odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, pričom jeho úlohou bude vykonať dokazovanie vo vyššie uvedenom smere, ustáliť a vypořadať sa s otázkou spoluzavinenia poškodeného. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na zásadu právnej istoty. Je dôležité, aby rozhodnutia súdov o rovnakých nárokoch boli predvídateľné. V obdobnej veci už bol vydaný súdom rozsudok, ktorý je právoplatný, čo by napĺňalo požiadavku právnej istoty vo vzťahu medzi účastníkmi konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.